

Adyashanti: Úsilí nebo milost (Konec tvého světa)

Často se mě ptají, jestli proces probuzení je milostí nebo vyžaduje jistou disciplínu a vědomé úsilí.

Popravdě, na tento typ otázek je těžké odpovídat. V radikálních neduálních naukách mnozí říkají, že vše je otázka milosti a není tu místo pro úsilí. Tvrdí: „Radikálně se pusť, vše radikálně odevzdej do rukou božích, protože neexistuje žádný oddělený konatel. Existuje jen boží vůle. Nic z ní není vyčleněno, takže tím pádem je vše milostí.

Samozřejmě existují školy mnohem více zaměřené na úsilí. Ty říkají, že musíš usilovat, abys transcendoval své vlastní iluze, musíš vynakládat velké úsilí a velkou duchovní disciplínu, a musíš být ochotný dívat se a dotazovat se.

Tyto dva pohledy se obvykle vylučují. Učení, která tvrdí, že máš vynakládat velké úsilí, často ponechávají málo prostoru pro přirozenost a spontaneitu. Ty, co říkají, že vše je boží vůlí, že na tobě nesejde, a proto je lepší se uvolnit a nechat věci, aby se samy objevily, se mohou držet absolutního pohledu, který často nebere na zřetel širší perspektivu. Jedna z věcí, kterou jsem si dávno uvědomil, je to, že pravda se nedá vtěsnat do extrémních prohlášení nebo dualistických formulací. Určitě moje zkušenost nejhlubší podstaty je něco, co se nemůže vyjádřit nebo formulovat dualistickým způsobem. Leží daleko za dualistickými pohledy.

Proto tehdy, když se mě ptají, zda je nutné vynakládat úsilí či ne, nebo zda je všechno milost, nebo zda se vyžaduje jejich pozornost, nejužitečnějším ukazatelem, který mohu poskytnout, je, aby každý hledal odpověď uvnitř sebe sama. Pokud jsi k sobě skutečně upřímný, budeš uvnitř vědět, jestli máš prozkoumat některou připoutanost v mysli, v těle nebo v břiše. Budeš vědět, kdy tě volá disciplína a potřeba podívat se na něco zblízka. A jestli musíš vynakládat úsilí na to, abys ses díval, tak je to takto. Věnuj úsilí tomu, aby ses na to díval, abys to zkoumal a odhalil.

Znovu opakuji, všechna naše ulpění vycházejí z oblasti názorů. Jeden ze vstupních bodů je prozkoumat tvé víry a myšlenky, které mohou za to, že cítíš oddělenost nebo emoční rozpor. Tohle je disciplína, část procesu probuzení, která vyžaduje úsilí. Je to vůle a odvaha k dotazování. Někdy je nutné udělat krok směrem dopředu, překonat jistý druh vnitřní lenosti a podívat se na něco jasněji.

Říkám svým žákům, že je nutné mít odvahu k dotazování. To vyžaduje mnoho energie. A také kuráž dívat se velmi hluboko. Potřebuješ zaměřit pozornost na prozkoumání svých skrytých mentálních vzorců a struktur toho, čemu podvědomě věříš ohledně tvých mentálních, emočních a fyzických připoutaností. Pokud jsme upřímní a čestní vůči sobě samým, budeme intuitivně vědět, čemu se vyhýbáme. Pokud v sobě objevíme schopnost být upřímní sami k sobě, začneme vnímat, kdy je vyžadováno více úsilí.

Když hluboce posloucháme, také poznáme chvíli, kdy je potřeba nechat jít a dovolit milosti, aby dělala svoji práci. Budeme vědět, kdy je chvíle otevřít se, pustit se boje nebo úsilí, což může zahrnovat opuštění zkoumání a dotazování. Jsou momenty, kdy víš, že jsi udělal

všechno, cos mohl, že jsi dosáhl svého cíle a tehdy se musíš pustit a nechat vstoupit do hry něco, co není tvým pocitem iluzorního „já“.

Nemohu ti dát recept na to, kdy máš dělat jednu věc a kdy druhou. Je to otázka citu a upřímnosti k sobě samému. Lidé se mě někdy ptají, zda mají meditovat či ne. Prý „někteří říkají, že se nemá meditovat, protože je to jen hledání svého já“. Podle jiných je meditace nezbytná, protože bez ní se není možné probudit. Jaký máš na to názor ty?“.

Těmto lidem říkám: „Dobře, ty sám cítíš, že tě meditace přitahuje? Není to otázka toho, co se má nebo nemá dělat. Ani toho, jestli je to tvé ego, které se ptá. Co je hlubší než toto? Co je pod tím schováno? Co je to, co doopravdy víš? Co doopravdy víš, ať už si to přeješ vědět anebo ne?“ Tohle jsou důležité otázky.

Věřím, že jedním z nejdůležitějších úkolů duchovního učitele je pomoci žákům najít spojení se svou vlastní přirozeností a intuicí, které je povedou. S „vnitřním mistrem“, jak se to někdy nazývá. Jsem si velmi vědom, že mnoho lidí není příliš v kontaktu se svým vnitřním vedením. Někteří žijí v tak silných konfliktech, že ho nemohou najít. V těchto případech je možné, že potřebují vnějšího učitele, aby je vedl, kudy mají jít a kam se mají dívat, aby nakonec našli vedení uvnitř.

Mnoho lidí rezignuje na vlastní zodpovědnost. V duchovnu hodně lidí chce, aby jim někdo řekl, co mají dělat. Chtějí, aby jim učitel řekl: „Dělej tohle a nedělej tamto. Medituj tak a tak dlouho.“ Pokud uvízneme v tomto zvyku, můžeme zůstat v jakémsi spirituálním dětství. V jednu chvíli však musíme začít růst. Musíme se dívat dovnitř a najít naše vnitřní vedení. Jsou věci, které většina lidí ví, ačkoli by je raději nevěděla. Hluboko uvnitř sebe sama vědí, které aspekty života u nich fungují či nefungují, že některé aspekty jejich existence jsou v pořádku anebo nejsou. Avšak my lidé někdy nechceme vědět to, co se nám nehodí. A tak předstíráme, že nevíme.

Nejdůležitější je přestat předstírat. Všechno má své místo a čas. Je čas na úsilí a disciplínu, na opuštění a uvědomění, že to nemůžeš udělat sám, že jsi odkázaný na milost, že úsilí a boj nejsou součástí procesu.

Pochop ale jednu věc: dráha našeho spirituálního života a veškeré duchovní probuzení – ať už je naše cesta jakákoli, přímá a s rychlým pokrokem, cesta oddanosti či jakákoli jiná, vždy nás vede k odevzdání se. Zkrátka, to je cíl duchovní cesty. Vše, co děláme, nás vede do stavu spontánního vzdávání se, nechat odejít. To je směr, kterým nás všechno vede, ať je cesta či praxe jakákoli. Když víš toto, uvědomíš si, že každý krok na cestě je další příležitost k vzdání se. Je možné, že dojít sem bude vyžadovat mnoho úsilí. Mnoho úsilí, aby ses dostal do bodu, kdy budeš připraven vzdát se milosti. Ale nakonec celá spiritualita vyústí v opuštění iluze odděleného já, v opuštění představ o tom, co je svět a víry, jaký by měl být. Musíme být ochotni přijít o náš svět. Tato ochota je vzdáním se a opuštěním. A každý z nás musí vidět, co znamená toto puštění, co musíme opustit. A jestli se nám to zdá snadné či obtížné, na tom záleží ze všeho nejméně. Prostě to jediné důležité je pustit se.